

09.09.2015

Stj/11

§ 208

Lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteutumisen seuranta

HEL 2015-000613 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti merkitä tiedoksi selvityksen lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen laadun ja saatavuuden kehityksestä vuonna 2014.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus viestii HYKS:iin selkeästi, että psykoterapiaa tarvitsevat ruotsinkieliset lapset ja nuoret ovat oikeutettuja saamaan hoitoa omalla äidinkielellään joutumatta odottamaan kohtuuttomia aikoja. (Päivi Storgård)

Käsittely

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa valtuutettu Päivi Storgård oli valtuutettu Thomas Wallgrenin kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus viestii HYKS:iin selkeästi, että psykoterapiaa tarvitsevat ruotsinkieliset lapset ja nuoret ovat oikeutettuja saamaan hoitoa omalla äidinkielellään joutumatta odottamaan kohtuuttomia aikoja.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

8 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Päivi Storgårdin ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus viestii HYKS:iin selkeästi, että psykoterapiaa tarvitsevat ruotsinkieliset

lapset ja nuoret ovat oikeutettuja saamaan hoitoa omalla äidinkielellään joutumatta odottamaan kohtuuttomia aikoja.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 85

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Yrjö Hakanen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Veronica Hertzberg, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Maritta Hyvärinen, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Katriina Juva, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimmattila, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Tomi Sevander, Riitta Skoglund, Päivi Storgård, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Mirka Vainikka, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Pertti Villo, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt valtuutettu Päivi Storgårdin ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingiläisten lasten psykiatristen palvelujen toteutuminen 2014
- 2 Helsingiläisten nuorten psykiatristen palvelujen toteutuminen HYKSssa vuonna2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Päättyessään 12.9.2007 lastenpsykiatrisen toiminnan keskittämisestä HYKSiin 1.1.2008 alkaen kaupunginvaltuusto edellytti, että kaupunginhallitus tuo valtuustolle vuosittain raportin helsinkiläislasten ja nuorten psykiatristen palvelujen laadun ja saatavuuden kehityksestä.

HYKSin asianomaiset ylilääkärit ovat valmistelleet esityslistan liitteenä olevat selvitykset. Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta on omalta osaltaan käsitellyt asian 2.6.2015.

Lastenpsykiatria

Helsingiläisten lastenpsykiatristen potilaiden määrä kasvoi 11 % verrattuna edelliseen vuoteen ja käyntien määrä lisääntyi 14 %. Lastenpsykiatristen läheteiden määrä lisääntyi 13 % edellisvuoteen verrattuna. Osastohoitopäivät vähenivät 27 % hoidon painopisteen siirtyessä avohoidon suuntaan. Sama suuntaus on jatkunut tänä vuonna.

Odotusajan mediaani ensikäynnille oli 20 vrk kun se oli edellisellä vuonna 14 vrk. Odotusajan kasvusta huolimatta se on edelleen hyvällä tasolla. Kuuden viikon hoitotakuu toteutui joitain yksittäisiä potilaita lukuun ottamatta. Alkuvuonna 2015 odotusajan mediaani on ollut 26 vrk.

Akuutin osastohoidon tarve kasvoi vuoteen 2013 verrattuna. Lastenpsykiatriset akuuttihoitopäivät lisääntyivät vuoden 2013 vajaasta 600:sta 800:aan. Myös hoidettuja lapsia oli vuonna 2014 n. 60 enemmän kuin edellisellä vuonna. Syitä lisääntyneeseen osastohoitoon selvitetään.

Lasten psykoterapioihin pääsy pysyi hyvällä tasolla vuonna 2014. Ostopalveluterapioiden tarve väheni edellisvuoteen nähden, mikä johtuu indikaatioiden tarkentumisesta ja hoitojen enenevästä toteuttamisesta HYKSin omana työnä. Ostopalveluterapioiden kustannukset ovat pienentyneet joka vuosi vuoden 2009 jälkeen ja vuonna 2014 ne olivat 725 000 euroa (vuonna 2013 807 000 euroa). Vuodesta 2007 hoitoaikojen lyhentyessä potilaskohtainen kustannus on alentunut 32,5 %.

Yhteistyö Helsingin lasten perustason palvelujen kanssa on ollut tiivistä. Keskeisenä kehittämiskohteena on ollut yhteistyö lastensuojelun kanssa. Uusia toimintatapoja, yhteistoiminnan muotoja ja pelisääntöjä on kehitetty.

Jatkossa HYKSin lastenpsykiatria pitää keskeisenä haasteena toimivien yhteistyöverkostojen luomista lasten mielenterveystyötä tekevien tahojen kesken yli organisaatorajojen. Lasten psyykkiset häiriöt ovat kehityksellisiä häiriöitä ja niiden hoidossa keskeistä on parantaa lähiympäristön valmiuksia tukea lasta ikätasoiseen kasvuun. Yhteistyö sosiaali-, terveys- ja opetustoimen kesken on välttämätöntä.

HYKSin lastenpsykiatriassa herättää huolta lastenpsykiatrisen erikoissairaanhoidon kysynnän jatkuva kasvu. Lasten avun tarve tunnistetaan edelleen liian myöhään, eivätkä perheen mahdollisesti saamat tukitoimet ole ehkäisseet lapsen psyykkisen häiriön syntymistä. Olisi ensiarvoisen tärkeää kiinnittää erityistä huomiota pienten haastavasti käyttäytyvien lasten perheiden tuen tarpeeseen ja asianmukaisten perustason interventioiden tarjontaan, jotta alkavat psyykkisen kehityksen häiriöt tunnistettaisiin varhain. Erikoissairaanhoidon resurssien optimaaliseksi kohdentamiseksi HYKSin lastenpsykiatria ehdottaa käynnistettäväksi hoitoverkkotyöskentelyä.

Nuorisopsykiatria

Helsingiläisiä nuoria on vuoden 2014 aikana tutkittu ja hoidettu HYKS nuorisopsykiatrisen avohoidon, osastohoidon ja erityispalvelujen klinikassa. Organisaatio on sama, mutta yksikkömuutosten vuoksi ei suoraan verrannollinen edellisvuoteen. Vuoden aikana tehtiin useita toimitilamuutoksia.

Organisaatiouudistuksessa painopisteenä ovat edelleen olleet avohoitopainotteisuus, osastohoito- ja tutkimusjaksojen tehostaminen, kuntoutustoiminnan keskittäminen ja tertiääritason palvelujen tarjoaminen myös muille sairaanhoito- ja Erva-alueille.

Helsingiläisiä nuoria oli hoidettavana vuonna 2014 HYKS nuorisopsykiatriassa yhteensä 1 870 henkilöä. Uusia läheteitä helsinkiläisistä nuorista tuli 714 kappaletta, eikä uusissa läheteissä ole vuosien mittaan havaittavissa olennaista muutostrendiä.

Ensikäyntejä toteutui 680 kpl. Avohoidon käyntejä helsinkiläisille nuorille kertyi 21 156 kpl (edellisvuonna 20 977 kpl), keskimäärin 11 käyntiä hoidettua potilasta kohti. Terveystieteiden laitoksen hoitotakuu tutkimuksen ja hoidon alkamisen osalta toteutui.

Nuorisopsykiatrisen erikoissairaanhoidon painopistettä on siirretty viime vuosina vahvasti avohoidon suuntaan. Vuonna 2014 käynnistettiin peruspalvelujen toimijoiden tueksi ja vakavien psykiatristen häiriöiden aikaiseksi tunnistamiseksi HYKS-Varhain-konsultaatiot, mikä

09.09.2015

Stj/11

Helsingissä on toiminut 3-4 työntekijän voimin. HYKS-Varhain - konsultaatiokäyntien lisäksi Helsingissä tehtiin kotikäyntejä 190 kertaa.

Osastohoitopaikkojen määrä pysyi vuonna 2014 ennallaan. Vuonna 2014 osastohoidon klinikassa oli hoidossa yhteensä 161 helsinkiläistä nuorta (vuonna 2013 176 nuorta). Helsinkiläisillä nuorilla oli yhteensä 3 447 hoitopäivää osastohoidon klinikassa, mikä on 7 % enemmän kuin vuonna 2013. Osastoille ei ollut koko vuoden aikana merkittäviä hoitojonoja eikä ylipaikkatilanteita.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsinkiläisten lasten psykiatristen palvelujen toteutuminen 2014
- 2 Helsinkiläisten nuorten psykiatristen palvelujen toteutuminen HYKS:ssä vuonna 2014

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Sosiaali- ja terveystieteiden keskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 31.08.2015 § 782

HEL 2015-000613 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi selvityksen lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen laadun ja saatavuuden kehityksestä vuonna 2014.

24.08.2015 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.09.2015

Stj/11

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.06.2015 § 203

HEL 2015-000613 T 00 01 01

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti omalta osaltaan hyväksyä ja lähettää tiedoksi kaupunginhallitukselle liitteinä olevat raportit helsinkiläislasten ja nuorten psykiatristen palvelujen laadun ja saatavuuden kehityksestä vuonna 2014.

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566